

Datum 2019-11-29
Dokumenttyp Yttrande
Diarienummer 2019/0253
Ert diarienummer I2019/02319/D
Handläggare Hans von Axelson

Infrastrukturdepartementet
103 33 Stockholm

Yttrande över promemorian Genomförande av direktivet om inrättande av en kodex för elektronisk kommunikation

Myndigheten för delaktighet arbetar för ett samhälle där alla kan vara delaktiga, oavsett funktionsförmåga. Myndigheten för delaktighet lämnar följande yttrande.

Sammanfattning

Det saknas en grundläggande analys i promemorian av hur lagförslag och bedömningar i vissa delar förhåller sig till EU:s direktiv om tillgänglighetskrav för produkter och tjänster (2019/882) (nedan kallat tillgänglighetsdirektivet). Myndigheten för delaktighet, MFD, tar därför inte ställning till bedömningar och förslag i promemorian som rör områden där det ställs krav i kodexen på tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning i enlighet med tillgänglighetsdirektivet. MFD menar att sådan analys behöver göras i den fortsatta beredningen av promemorians förslag.

Myndigheten för delaktighet delar inte bedömningen i promemorian att det inte behövs några bestämmelser för vidareändningsplikt. MFD har nyligen lyft att vidareändningsplikten generellt bör omfatta tilläggstjänster i syfte att förbättra tillgängligheten för personer med funktionsnedsättning.

Det finns vidare ett behov av att Post- och telestyrelsen (PTS), Myndigheten för press, radio och tv (MPRT) och andra berörda normerande myndigheter inom området för informations- och kommunikationsteknik (ikt) tillsammans analyserar vilka gemensamma tillgänglighetskrav som kan behöva lyftas fram till följd av EU-rätten inom tillgänglighetsområdet.

Myndighetens synpunkter

Myndigheten för delaktighet anser att kraven för att personer med funktionsnedsättning ska kunna ta del av elektronisk kommunikation är väl

omhändertagen i EU:s direktiv för genomförande av kodex för elektronisk kommunikation (kodexen).

I promemorian görs bedömningen att direktivets krav avseende rättigheter för personer med funktionsnedsättning i huvudsak kan tillgodoses genom de statliga medlen till PTS för upphandling av tjänster och till utveckling. Om detta inte räcker har PTS även bemyndigande att utfärda föreskrifter. I det följande lämnar MFD några synpunkter utifrån denna bedömning.

Tillgänglighetsdirektivet

I kodexen anges på flera ställen referenser till tillgänglighetsdirektivet, omnämnt som ”unionsrätt om harmonisering av tillgänglighetskraven för varor och tjänster”. I kodexen hänvisas bland annat till tillgänglighetsdirektivets krav vad gäller viss information från leverantörer så att den blir tillgänglig för personer med funktionsnedsättning (artiklarna 102, 103 och indirekt 111). Detsamma gäller högre krav på tillgänglighet till det gemensamma nödnumret i enlighet med kodexen (artikel 109).

Myndigheten för delaktighet kan dock konstatera att det i promemorian inte är utrett vad tillgänglighetsdirektivet har för betydelse för de lagförslag som lämnas eller den bedömning som görs. I och med detta saknas också en bedömning av om det behövs nya bestämmelser i lag eller om det räcker med föreskriftsrätt för PTS eller om avtalet med SOS Alarm är tillräckligt för att genomföra direktivet.

Mot denna bakgrund kan inte Myndigheten för delaktighet ta ställning till förslagen till ny lag om elektronisk kommunikation som avser de delar som anges ovan. Myndigheten för delaktighet menar att en sådan analys bör göras i den fortsatta beredningen av lagförslaget. Detsamma gäller den bedömning som görs i promemorian att de åtgärder som vidtagits för nödnumret genom avtal med SOS Alarm räcker för att genomföra direktivet.

Vidaresändningsplikt

I promemorian görs bedömningen att det inte behövs några bestämmelser om s.k. vidaresändningsplikt. Myndigheten för delaktighet delar inte denna bedömning och har nyligen i ett yttrande om genomförandet av ändringar i AV-direktivet¹ lyft att vidaresändningsplikten generellt bör omfatta

¹ Yttrande över betänkandet En moderniserad radio- och TV-lag – genomförandet av ändringar i AV-direktivet (SOU 2019:39), dnr 201/0248.

tilläggstjänster i syfte att förbättra tillgängligheten för personer med funktionsnedsättning.

Ansvar för tillgänglighet påverkas när områden flätas samman

Myndigheten för delaktighet konstaterar att det i promemorian saknas en analys i frågor som går över gränserna för PTS och MPRT:s ansvar. I skäl 153 i kodexen beskrivs exempelvis en möjlighet att ge regleringsmyndigheterna mandat att införa skyldigheter för tillträde till gränssnitt för applikationsprogrammering (API:er) och elektroniska programguider (EPG:er). Syftet är bland annat att personer med funktionsnedsättning ska kunna få tillgång till tilläggstjänster som utformas för att förbättra tillgängligheten till audiovisuella medier. Promemorian har lämnat detta utan kommentar. Innehållsmässigt rör detta ett annat område än vad PTS normalt arbetar inom. Eftersom det rör audiovisuella medier är i stället MPRT den regleringsmyndighet vars ansvarsområde skulle påverkas om den möjlighet som beskrivs i skäl 153 användes.

När områdena för medier, elektronisk kommunikation och ikt flätas samman finns det en risk att väsentliga frågor förbises som är av betydelse både för slutanvändare med funktionsnedsättning och för företags konkurrenskraft. Detta kan bli ännu mer aktuellt när arbetet med genomförandet av tillgänglighetsdirektivet påbörjas. Myndigheten för delaktighet vill därför poängtera vikten av tillgänglighetsfrågans tvärssektoriella karaktär. Det bör skapas möjligheter för myndigheterna att reglera och verka över gränserna för olika ansvarsområden för att kunna nå gemensamma lösningar till gagn för slutanvändarna.

Mot denna bakgrund anser Myndigheten för delaktighet att det finns ett behov av att PTS, MPRT och andra berörda normerande myndigheter inom området för ikt tillsammans analyserar vad det finns för gemensamma tillgänglighetskrav som kan behöva lyftas fram med anledning av krav och möjligheter i tillgänglighetsdirektivet, kodexen och AV-direktivet etc.

Ärendets handläggning

I den slutliga handläggningen av ärendet har generaldirektör Malin Ekman Aldén (beslutande), avdelningschef Emelie Lindahl och utredare Hans von Axelson (föredragande) deltagit.

Myndigheten för delaktighet

Malin Ekman Aldén

Hans von Axelson